

TOMÍK

časopis turistických oddílů mládeže

DUBEN 2017

Nový oddíl TOM Poutníci

Náš spolek se začal dávat dohromady před několika lety, kdy jsme s dětmi tvořili různé výrobky a pořádali nejrozmantější aktivity. Po určité době jsme došli k závěru, že amatérské nadšení není vše, co potřebujeme, a tak jsme v závěru loňského roku založili pobočný spolek tomíků.

Jsme oddíl v malé obci Kryštofovy Hamry, která leží na hranicích s Německem uprostřed krásné přírody Krušných hor. A protože je sv. Kryštof patronem poutníků, vybrali jsme pro náš oddíl název Poutníci. V současné době má oddíl 16 členů rozmanité věkové kategorie a nás těší, že jejich počet narůstá. S přibývajícím počtem členů našeho oddílu se také zvyšuje počet našich vedoucích a praktikantů.

Již v minulých letech jsme podnikli s dětmi několik společných výprav, vícedenních i jednodenních akcí a pobytů na naší základně. Každoročně pořádáme vánoční dílnu, kde děti ukazují své kreativní a manuální nadání, což je vždy velmi pozitivně přijato a do společnosti to pokaždé přináší vánoční atmosféru. V minulém roce jsme pořádali týdenní tábor, který měl téma Alenka v říši divů. Při těchto akcích se snažíme dětem zprostředkovat nové, dosud nepoznané zážitky. S naším oddílem jsme proto navštívili také například iQPARK a iQLANDII v Liberci.

Pro letošní rok na poslední dubnový víkend připravujeme stezku odvahy pro děti a dospělé, na kterou se všichni moc těší. Doufáme, že nám bude přát počasí. Dále máme naplánovaný letní tematický tábor nejen v Kryštofových Hamrech, ale tentokrát i na asociační základně v Broumově. A tak jsme všichni nadšeni z poznávání nového kraje. Plánujeme výpravu v období podzimních prázdnin do Prahy a již tradičně budou děti v období adventu vyrábět pro obyvatele obce novoroční přání.

Obec Kryštofovy Hamry nás v našich aktivitách podporuje a věříme, že vzájemná spolupráce zpestří život v obci. Těšíme se na poznání s ostatními oddíly tomíků, jejich činnost je pro nás inspirací a díky členství v asociaci získáme nejen nové možnosti, ale i nové přátele. Těmito našimi malými a postupnými krůčky se dostáváme vpřed. Objevujeme dosud nepoznané, a proto jsme z celého srdce rádi, že jsme se mohli připojit k tomíkům.

*Vedoucí TOM Poutníci,
Kryštofovy Hamry*

Ilustrační foto: Zdeněk Šmída

OBSAH

duben 2017

str. 4	Zelenější tráva, voňavější les, Markéta Královcová,
str. 5	Jak jsme přivezli jaro, Kačka Šejtková Jestřábi se představují, Karel Šebesta Byl to ten slavný den... Jiří Homolka
str. 6	Noví nositelé Stříbrného hořce, Zuzana Antořová,
str. 7	Návštěva u Saxany, T. Novotný Brdy známé i neznámé, Petr Teringl
str. 8	Kadao v Itálii, Adam Weicht
str. 9	Expedice Ykrezij, Martin Strnad, Fidorky a běžky, Kikina,
str. 10	Zdařily zimní tábor, Zdeněk Vejrosta, Svišti v Jizerkách, Pavel Stochla
str. 11	Kusalíno, Matěj Chour Hořec v kůži, Ondřej Mánek
str. 12	Obchod U tomíka, O. Mánek
str. 13	Velká kniha o tomících, J. Chour
str. 14	Týpí jako domov, Lasík, Kateřina Pejřová
str. 15	Mikešovo nožobraní, Jiří Lukeš
str. 16	100 let republiky, Petr Teringl 15. zimní sraz KČT, P. Teringl
str. 17	Jak se stát značkařem KČT? Rost'a Kašovský
str. 18	Školení ostravských tomíků, Jiří Garnol Eskymování v Plzni, Hana Žambůrková
str. 19	Okolím Uherského Hradiště, Rost'a Kašovský
str. 20	K pramenům..., Lukáš Hušek, Jarní zpívání s Oftalmo, Jarmila Póčová
str. 21	Masopust v Roztokách, Zuzana Antořová Hurá na tábor, J. Chour
str. 22	Novinky na tomických základnách,
str. 23	Vzpomeňte na Alici Kovářovou, Hela Janigová, Líba Valentová, Růža Štěpánková Odešel JUDr. Jiří Navrátil, Tomáš Novotný
str. 24	Chajda na Brdech, J. Zoufalá Sněmovní rekapitulace, Tomáš Novotný
str. 25	Zprávy z ústředí
str. 26	Cimrman by se divil, Z. Šmída Loučení s Františkem Bednářem, Libuše Valentová
str. 27	Cvak!, Matěj Chour, Víte, kde je Ojvín?, Matěj Chour

Kam chceme spolek kormidlovat v následujících pěti letech

- Oddíly Asociace TOM budou mít i nadále vysokou míru programové a organizační svobody a samostatnosti. Byli bychom ale rádi, aby cítily a ctily asociaci jako vlajkovou loď, nestyděly se za ni a nevnímaly ji jen jako zdroj financí.
- Budeme všestranně pečovat o to, aby ústředí poskytovalo oddílům bezvadný servis. Prosíme ale oddíly, aby korektně s ústředím spolupracovaly, respektovaly termíny i to, že ústředí není všemocné a zázraky dělat nedokáže.
- Pokusíme se docílit růstu členské základny. Bez pomoci oddílových vedoucích to však nepůjde.
- Zajištíme solidní nabídku táborových škol, kurzů pro začínající vedoucí i dalších vzdělávacích programů. Připravíme novou várku „her do klubovny“ a rozjedeme přípravu internetové hry tak, aby mohla být v prvním pololetí příštího roku spuštěna.
- Budeme dbát na materiální podporu oddílů a v grantových programech všeho druhu budeme pamatovat na to, že oddíly jsou páteří spolku. Budeme podporovat údržbu oddílových kluboven a bude-li to v našich silách, rádi podpoříme získávání nových klubovních prostor našich oddílů.
- Stejně jako dosud chceme zvelebovat spolkové nemovitosti. Během čtyř let zprovozníme za pomoci státních investičních prostředků základnu v Rožmberku. Vynaložíme nemalé úsilí, abychom zrekonstruovali základnu v ostravských Bobrovníkách. Otevřeně říkáme, že do ukončení zmíněných investičních akcí nebude možné pořídit další spolkový dům. Nezvádli bychom to finančně ani organizačně.
- Budeme modernizovat spolkovou administrativu, a to jak elektronickou správu oddílů ESO, databázi členské základny či webové stránky. Pomocí programu Svítíme s hořcem a rozvojem telefonní spolkové sítě chceme šetřit kapsu našich členů i jejich rodin.
- Budeme podporovat charitativní podniky oddílů. Centrálním projektem naší asociace bude i v budoucnu akce Světluška.
- Nezapomeneme na spolkové nestory, naše předchůdce. Budeme s nimi v pravidelném kontaktu.
- Velkou váhu přikládáme vztahům s partnery. Je naším přáním, aby ČRDM i za naší účasti věnovala co největší pozornost všemu, co vylepší podmínky pro práci našich oddílů, počínaje financemi a konče legislativním prostředím. Česká rada dětí a mládeže má naši podporu i ve vyjadřování postojů k politice státu, která se dotýká naší činnosti a přeneseně, v duchu našich stanov, k podpoře svobodného, demokratického systému, který nám umožní rozvíjet Asociaci TOM a pracovat v ní.

za předsednictvo Asociace TOM
Tomáš Novotný Tomáš Hurt

Zelenější tráva, voňavější les...

Mít v oddíle tu a tam někoho, kdo potřebuje osobní doprovod, intenzivnější podporu nebo pomoc, protože má zrovna nohu v sádře, jezdí na vozíku nebo hůř vidí – nebo nevidí vůbec, to parta zdravých kamarádů bez potíží zvládne: ať už na výletě, nebo třeba na celém táboře. Mít ale v oddíle víc dětí, které mají trvalé zdravotní potíže a nejružnější omezení, to už vyžaduje přizpůsobit tomu celý program, dělat řadu věcí jinak.

Tábory a další akce, které pořádá náš **oddíl Klíček spolu s Nadačním fondem Klíček**, jsou navíc otevřené i rodičům a prarodičům dětí, takže se občas mezi táborníky objevují maminky, tátové, ale i babičky. A je to pak pro nás, jak říkají Angličané, opravdová výzva – sladit táborové plány se všemi těmi vstupy a vlivy, jež by na obvyklém táboře byly vnímány jako rušivé a komplikující.

Prožijete-li poblíž vážně nemocných dětí značnou část svého života, můžete začít vnímat, jak se role učitelů a žáků vlastně otáčejí: v mnoha ohledech najednou neučí dospělí děti, ale děti dospělě. Mimoděk nás učí poslouchat, dívat se, přehodnocovat, co stojí za úsilí, námahu a pozornost, a co ne... Mnohému nás samozřejmě učí i kontakt se zdravými dětmi, ale setkávání s vážně nemocnými dětmi nám během let přinesla spoustu naprosto výjimečných lekcí, které bychom asi jinak nedostali.

Není tak těžké si představit, jak se po dlouhých pobytech v nemocnici a po náročné léčbě mohou stát pro dítě (ale i dospělého!) vzácností i ty nejobyčejnější věci, které jsou pro zdravého člověka tak samozřejmé a dostupné, že se z nich už skoro přestal radovat a děkovat za ně. Člověk si ledačeho začíná považovat až ve chvíli, kdy je mu to odepřeno. Dostat se po nemocniční léčbě domů a vyrazit si do lesa – to pak máte skutečně pocit, že je tráva zelenější a les voňavější.

Na nedávném sněmu v Hronově jsme měli možnost o takových „svátečních všednostech“ promluvit. Naši předřečníci byla Soňa Rokytová z Olomouce-Nemilan.

Když jsme si její jméno přečetli ve sněmovním programu, okamžitě nás napadlo, že jeden z našich prvních táborníků, Aleš Rokyta, bude její příbuzný. Nejen kvůli stejnému příjmení, ale i proto, že byl také z Nemilan... Ve vzpomínkách se nám vybavila louka u Dědova, v Kočičích skalách – místo našeho prvního tábora v roce 1992.

Aleš mohl tenkrát jet na tábor jen pod podmínkou, že budeme pravidelně volat na pražskou kliniku, kde se léčil, a budeme den za dnem konzultovat jeho zdravotní stav – a pak že se uvidí, jak dlouho s námi bude moci pod stanem být. Na tábor s námi tehdy vyrazila i paní doktorka, Zdenka Provazníková z Jemnice, skvělá, odvážná a charismatická žena, která se nijak nepodivovala nad tím, že bereme na tábor i děti po náročné nemocniční léčbě – a to i tehdy, když léčení z pohledu medicíny neskončilo úspěšně. Paní doktorka moc dobře věděla, že mnohé z toho, co je pro zdravé děti snadno dostupné, bývá pro nemocné děti často nedosažitelné. A věděla také, jak důležité je pro nemocného člověka zažívat podpuřné společenství a trávit čas v přírodě.

Alešovi se na táboře vedlo dobře. Pravidelné telefonické konzultace s klinikou jeho pobyt postupně den za dnem prodlužovaly – až nakonec zůstal na celou dobu tábora. Byl součástí táborového společenství,

které žilo ve zvláštní pospolitosti, utvářené všemožnými těžkostmi táborníků. Aleš si každý den pomalou procházkou a s doprovodem chodil do nedaleké vesnice pro kozí mléko, které měl rád a které se stalo součástí jeho vlastní diety – tu se snažil dodržovat už v nemocnici. Z pohledu zvenčí to byl docela běžný tábor, pro některé děti to ale byla naprosto výjimečná možnost, jak zase zažít něco normálního v normálním prostředí.

Když jsme se pak po nějakém čase dozvěděli, že Aleš umřel, dostaly v našich vzpomínkách ty táborové dny jakousi novou, zvláštní hodnotu, umocněnou vědomím, že už se nikdy nebudou opakovat. A ačkoli člověk ví, že dny jeho pozemského bytí jsou omezené, chová se často pod tlakem práce a každodenního stresu tak, jako

by těch dní měl k dispozici nekonečně. A takový falešný pocit neomezeného pozemského času mu pak dovolí odkládat to, co je opravdu důležité, ztrácet čas hloupostmi a vymýšlet nesmysly.

Vědomí vzácnosti a jedinečnosti každého dne nás naopak vybavuje jasnějším zrakem a schopností odlišovat podstatné od nepodstatného a může nám dát také odvahu brát se za důležité věci, i když se netýkají přímo nás, ale „jen“ našich blízkých.

A tak nás už víc než čtvrtstoletí vážně nemocné děti vedou k mnohému poznání, třeba, že každá tráva je vlastně víc zelená a každý les je voňavější, když si uvědomíme, jakými dary pro nás jsou a jak vzácný je veškerý čas, který dostáváme.

Markéta Královcová,
TOM Klíček, Praha

Jestřábi se představují

V roce 1991 jsem v novém působišti zakládal oddíl TOM Vlčata. Oddíl fungoval 12 let až do doby, kdy jsem změnil zaměstnání a na vedení oddílu již nebyl čas. Od té doby již žádný podobný oddíl v Dýšíně nepracoval.

Po 15 letech se začali ozývat bývalí členové oddílu, kteří sháněli pro své děti podobné vyžití, jaké zažili oni. Po několika schůzkách rodiče přivedli na naše hřiště asi dvacítku dětí. **Nadšení, příslib všemožné pomoci a hlavně kamarád, který slíbil působit jako druhý vedoucí, to vše vedlo na podzim 2016 k založení nového oddílu s názvem Jestřábi.**

Chtěli bychom děti přivést do přírody, naučit je, jak si poradit v lese, na vodě i na skalách a najít si kamarády s podobnými zájmy. Kdyby se nám to povedlo alespoň stejně jako u jejich rodičů, byli bychom moc rádi.

*Karel Šebesta,
TOM Jestřábi, Dýšina*

Jak jsme přivezli jaro

Čtvrtý jarní den jsme s Vénou Křepelákem a Ondrou Mánkem vyrazili do Sloupu opět kopnout do země a probudit jaro. Záhony i květináče jsme nechali trochu rozkvést jarními květy. Naším hlavním úkolem bylo připravit zelený přístřešek (říkáme mu chýše) nad lavičkou, kterou vyrábí Ivo Skoček - Hop.

Chýše je vytvořena ze 40 kusů živých vrbových prutů, které se časem zazelenají a nadále budou obrůstat a houstnout. Doufám, že o vrbovou chýši budete i vy pečovat občasným zalitím, pokud zrovna budete na výpravě ve Sloupu.

Kačka Šejtková

...byl to ten slavný den,
kdy k nám byl zaveden ...

Ke Kusalínu, klubové chatě, využívané oddíly TOM, je nově zaveden elektrický proud. V kabelovém vedení 3x 120 + 70 silných voltů s rezervou pro impedanční smyčku proudí do chaty energie, která svítí a v budoucnu bude pohánět vodní vrt. Investorem stavby je ČEZ.

V dohledné době nás čekají terénní úpravy a kolaudace. Kabel je zakopán v délce cca 1 km podél hřebenové cesty. Cena přípojky je více než 900 tisíc Kč, což pro připojení jedné chalupy není málo. Je to ale jistě rozumnější vklad, než nevratné investice do albánských elektráren.

Rozvodná skříň bude ze zadní strany chaty a Hop ji opatří estetickou dřevěnou skříň. Po zemním vedení se za měsíc slehne zem a nebude poznat, kudy vede.

Pak mistr elektrikář Zdeňka Srněnský, vsetínský tomík, citlivě provede vnitřní rozvody. Návštěvník chalupy ani nepozná, zda elektrony do světel putují ze solárních panelů či mocného elektrokabelu. To by mohla být dobrá zpráva i pro romantiky.

V druhé fázi pak studnař Aleš Cahlík z oddílu Tuláci provede měření pro budoucí vrt. Ten umístíme někde u stávající studánky na druhé straně hřebene. U vrtu poté vybudujeme lehkou stavbu, sroubek, s umyvadlem a sprchou pro základní hygienu. Na této straně hřebene to bude snazší, hranice CHKO totiž vede po hřebenové cestě.

*Jiří Homolka,
správce Kusalína*

Představujeme nové nositele Stříbrného hořce

Na lednovém sněmu v Hronově udělilo předsednictvo Asociace TOM nejvyšší spolkový řád pěti zasloužilým vedoucím a jednomu oddílu. Kdo vlastně Stříbrný hořec získal?

Zdeňce Formánkové byl Stříbrný hořec udělen za dlouholetou a obětavou práci s dětmi a mládeží v TOM Robinsoni z Poděbrad.

U Zdeňky Formánkové vedení předsednictva vyzdvihlo osobní statečnost, se kterou pracovala s dětmi i v dobách nesvobody. Poděkování Zdeňce patří za výdrž a houževnatost, s jakou svému oddílu pomáhala zajistit klubovnu a ukotvit ho v povědomí poděbradské veřejnosti.

Janě Šťastné vedení asociace rádo udělilo spolkový řád za dlouholetou a obětavou práci s dětmi a mládeží v brněnském TOM Racek. Předsednictvo ocenilo dlouhá desetiletí, po která se Jana Šťastná věnovala tomíkům, mladým turistům a vodákům. Obdivuhodné je také to, že i po odchodu z vedení oddílu pomáhá Jana Šťastná radou a zkušenostmi svým nástupcům.

Václavu Huškovou vyznamenala Asociace TOM řádem Stříbrného hořce za dlouholetou a velmi obětavou práci s dětmi a mládeží v TOM Pěšinky a Ostřížích v Hradci Králové.

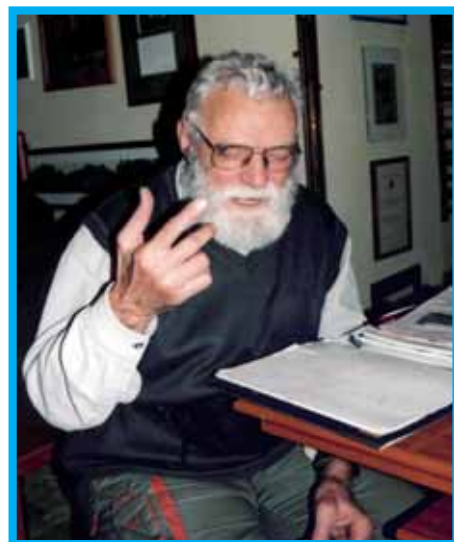
Václava Hušková – Unčida si zaslouží dík a uznání za nápaditý, citlivý a mravně povznášející přístup k oddílovým dětem a mladým lidem. Za vyznamenání rozhodně stojí i její velká osobní skromnost při vedení oddílu.

Milanu Zelenkovi udělilo předsednictvo asociace řád za dlouholetou a obětavou práci s dětmi a mládeží v oddílu TOM Výrové z Postoloprta.

Milanu Zelenkovi patří uznání za mnohaleté vedení oddílu, za nápady, podněty a energii, které do svých svěřenců vložil.

Obdivujeme v něm nadšence, který se i přes zdravotní handicapy zúčastnil mnoha srazů a společných podniků našeho spolku.

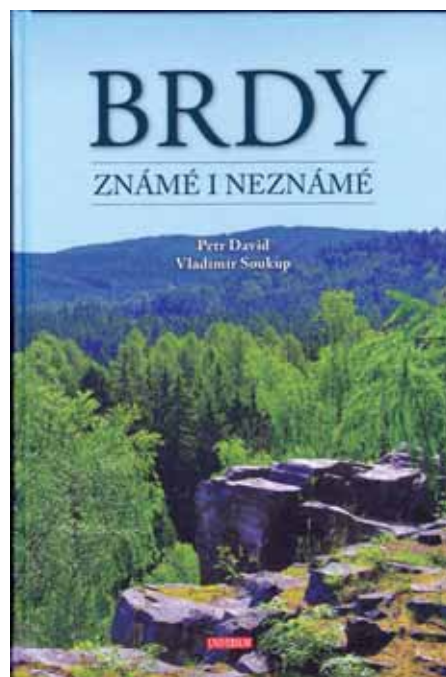

Stříbrný hořec obdržela (dodatečně po sněmu, kterého se ze zdravotních důvodů nemohla zúčastnit) i **Jarmila Hanáková-Saxana**, dlouholetá vedoucí TOM Kamzíků. Jarmila s dětmi a mladými lidmi v Boršicích u Buchlova pracuje s obdivuhodným optimismus a nasazením již dlouhá desetiletí.

Z oddílů byl letos Stříbrným hořcem vyznamenán oddíl **TOM Lotři z Hronova** za nasazení a obětavost, s jakými vedoucí a členové TOM Lotři spolupracují se stacionářem Cesta Náchod.

Oddíl Lotrů si získal (nejen) touto činností respekt a uznání veřejnosti a přispívá k dobrému jménu Asociace TOM. Vedení spolku oceňuje i dlouholetou a systematickou oddílovou práci.

Zuzana Antošová

Návštěva u Saxany

V sobotu 4. března 2017 jsem navštívil dlouholetou členku našeho spolku, vedoucí boršických Kamzíků, Jarmilu Hanákovou - Saxanu.

Setkání to bylo příjemné a srdečné, o to milejší, že jsem Saxaně, zanedlouho jubilantce, mohl předat Stříbrný hořec, naše spolkové vyznamenání.

Saxana se těší dobrému zdraví. Ráda zavzpomínala na staré i novější oddílové časy, předvedla, co pro oddíl svých dnešních nástupců pomáhá připravovat.

Tomáš Novotný

Optimistická (skoro) jubilantka z Boršic

Kniha autorů známých průvodců po českých a moravských krajích, Petra Davida a Vladimíra Soukupa začíná výrokem, připomínajícím brdského klasika Jana Čáku: „Po Brdech se chodí pěšky“. Kniha není ale klasickým průvodcem po turistických trasách, jaké známe z publikací obou autorů, ale popisem zajímavostí, které lze na Brdech vidět, navštívit a zažít. Popisuje místa spjatá s historií od hledání bájněho hradu Krokovy dcery Kazi, přes pověsti o tom, proč má zámek v Mníšku tři věže, povídky, jak vznikla slavná vánoční mše, po dějiny trampingu, automobilový závod Zbraslav – Jíloviště a poslední výstřel druhé světové války v Evropě

Samozřejmě není opominut Fabián, jen v knize není psáno, že kopce na Brdech vznikly poté, co se vládce Brd pohádal s pánem křivoklátských lesů Dymem a začali po sobě házet obrovské skály. Naštěstí oba usmířila Hadí královna.

Poslední kapitola knihy je pravým turistickým průvodcem, který se zvláště hodí teď, kdy byl zrušen vojenský prostor a jiné průvodce velkou částí největšího českého vnitrozemského pohoří teprve vznikají.

Petr Teringl

Členové oddílu TOM Lotři z Hronova

Další dva dny jsme strávili ve středisku San Pellegrino. Výchozí bod bylo pro nás městečko Falcade vzdálené 25 km od hotelu. Středisko je poměrně malé, ale každý si v něm najde to svoje. Nachází se zde jak sjezdovky pro začátečníky, tak krásné a dlouhé sjezdovky pro pokročilé lyžaře. Doporučil bych zejména sjezdovku La Volata, která vede pod kabinovou lanovkou z Pellegrina. Milovníci italské kuchyně si jistě přijdou na své v restauraci Paradiso nacházející se severně od San Pellegrina. Poslední den ráno jsme se sbalili a všechny věci naházeli do autobusu, abychom se

Kadao v Itálii

Každým rokem o jarních prázdninách se náš turistický oddíl Kadao z Opavy vydává na tradiční lyžařský zájezd do Alp. Tentokrát byla naším cílem italská provincie Belluno, konkrétně lyžařská střediska Civetta, Arabba/Marmolada, San Pellegrino a Alta Badia.

Po čtrnáctihodinové plynulé devět set kilometrové cestě autobusem jsme dorazili do rodinného hotýlku Villa Eden na kraji vesničky Rocca Pietore.

První den jsme strávili v Civettě, což je středisko vzdálené se 9 km od našeho hotelu. Z krásného městečka Alleghe, nacházejícího se na břehu jezera v nadmořské výšce cca 1000 m n.m. jsme vystoupali dvěma kabinovými lanovkami na druhý nejvyšší bod střediska do výšky 1950 m n.m. Terén se vyznačuje zejména lehkými a středně těžkými poměrně úzkými sjezdovkami, většina z nich se nachází v lese. K odpočinku mohou doporučit restauraci Refugio Col dei Baldi, z jejíž terasy je krásný výhled na masiv Civetty, podle níž je areál pojmenovaný.

Druhý den nás autobus zavezl do vesničky Malga Ciapela, vzdálené 10 km od hotelu. Přímou z Malgy totiž vede kabinová lanovka pod vrchol nejvyšší hory Dolomit Marmolady (3 343 m n.m.). Výchozí stanice této obrovské kabinky je ve výšce 1 450 m n.m. a po přestupech ve dvou mezistanicích vyveze lyžaře do konečné stanice Punta Rocca ve výšce 3 265 m n.m. Jedná se tedy o lanovku s jedním s největších převýšení v Alpách (1 815 m). Z ochozů stanice Punta Rocca se nám hory ukazují ve své celé kráse. Z Punta Rocca vede do údolí nádherná červená sjezdovka s názvem Sass del Mul. Zejména pokročilí lyžaři ocení její spád, ale hlavně přírodní sněh, kterým je pokryta. Zpět do Malga Ciapely totiž sjezdovka měří přes 8 km, což je na přírodním sněhu luxusní zážitek.

Po sjetí této sjezdovky jsme zamířili směr Arabba. Z Arabby vedou 3 velké kabinové lanovky k restauraci Luigi Gorza. Na tomto místě je opět krásný výhled jednak na celou Marmoladu na jižní straně a jednak na celý masiv Sella na severu. Jelikož jsme na Sella Rondě nelyžovali poprvé, věděli jsme, že při hezkém počasí má smysl

vyjet lanovkou Sass Pordoi. A to jsme taky udělali. Při horní stanici této lanovky se nachází restaurace Maria a nádherný výhled do okolí a na celou Sella.

Z původního plánu objet Sella (okruh Sella Ronda je spojení čtyř lyžařských areálů okolo Selly, lze jej jet po směru hodinových ručiček po oranžové trase, či proti směru po zelené) sešlo hned ze dvou důvodů. Prvním z nich byly světelné tabule, které hlásaly, že okruh okolo Selly je neprůjezdný, jelikož některá z lanovek nefunguje. Druhým důvodem byly fronty, které byly u lanovek. A tak jsme se raději vrátili do Arabby, kde fronty byly znatelně menší. Celkově se mi středisko Arabba/Marmolada jeví spíše pro zkušenější lyžaře, lehké modré sjezdovky jsou zde spíše výjimkou.

už odpoledne po lyžování nemuseli vracet na hotel. Autobus nás odvezl do vesnice Corvara, která leží při okruhu kolem Selly. Středisko je vhodné zejména pro začátečníky nebo pro lyžaře, kteří se již poslední den nechtějí přemáhat na těžkých sjezdovkách. Krásným místem, které potěší nejdříve lyžaře, je okolí restaurace Pralongia. Nádherná kaplička tvoří s horami v pozadí krásnou scenérii. Fajnšmekři jistě ocení také vedle kapličky stojící vrtulník, kterým se může kdokoliv za 110€ proletět.

Náš lyžařský týden se nám povedl na jedničku. Vyšlo nám počasí, skvěle jsme si zalyžovali, pobavili se a taky jsme ochutnali spoustu nových italských jídel. Tak kam vyrazíme příště? Fotky, video a více informací naleznete na www.kadao.cz.

Adam Weicht, TOM Kadao, Opava

Expedice Ykrezij ❄️

Tak máme za sebou další zimák. Prvotní dojmy odezněly, a tak je čas akci zhodnotit, jaké to tedy bylo.

Na začátku se osmnáct lidíček z našeho oddílu vydalo na dlouhou cestu do Jizerek s celým vybavením a bagáží.

Po dlouhé, ale veselé cestě nás přivítala pod svou střechou janovská chalupa, co bývala kdysi dávno hospodou, kde snad i přespál Masaryk. Nevím, jak ostatní, ale já tuhle chalupu mám rád. Přijde mi dobře rozčleněná a taková domácká. Možná je to tím, že jsem tu byl poprvé už v roce 1997 a to se ještě topilo na každém pokoji zvlášť, ale i ostatní si na konci základnu pochvalovali. Takže asi kouzlo místa. Poté, co jsme se ubytovali a najedli, jsme si něco zahráli a začali se ladit na běžky. Sněhu bylo dost a přestože lehce tál a byl měkký, bylo na co vyrazit.

Letos jsme přijeli v docela obnoveném složení, a tak bylo plno lidí, kteří potřebovali na běžkách učit. Bylo tedy jasné, že místo dlouhých túr budeme spíše jezdit na okruhu v Bedřichově a na sjezdovce učit ploužit a zatáčet při sjezdu a podobně. Co do počtu najetých kilometrů to byl spíše slabší tábor, ale zase co investujeme do výuky dnes, se nám v příštích letech vrátí na túrách. Hurá do toho a ... však to znáte.

Každý den běžky, statečné malé holky,

kteří se každý den překonají a naučí se něco navíc. Večerní nechuť dělat cokoli, protože přes den to byla fuška, mráz, který udělal ze sněhu rovný beton, zamračený celý týden. Bolely ruce, nohy, záda. Plno zážitků a dobré party. To vše k tomu patří.

Zhruba uprostřed jsme potřebovali odfrknout. A tak jsme vyrazili do liberecké ZOO. Je výtečná. Mimochodem, pokud jste ještě nezažili restauraci na nádraží, kde se dá najíst dobře, hodně a za pár korun, tak Liberec je to správné místo.

Myslím, že kdyby nás nepřepadla střední viróza, byl by to jeden z nejlepších zimáků, hlavně běžkařsky. Zlepšení všech bylo enormní a malé holky jezdily na konci opravdu dobře a svou rychlost zdvojnásobily.

Trochu mne mrzí, že jsme neměli prašan, a také to, že jsme se museli u některých prát s nesamostatností. Kvůli nemoci nedošlo na závěrečné blbnutí a hraní na sněhu. Byli jsme opravdu úplně mrtví, a tak jsme s radostí, snad poprvé, přijali televizi a koukali na biatlon.

Příští rok na nás čekají Stříbrné Hory u Rýmařova a Jeseniky. Už se těším!

*Martin Strnad - Maco,
TOM Maracaibo, Třinec*

Fidorky a běžky

Ti nejodvážnější ze Světlušek a Táborníků se sešli na hlavním nádraží v Praze a jeli směr Tanvald. Cesta s neunavenými dětmi se zdála být nad naše síly, ale jelikož byl před námi celý víkend, museli jsme vydržet. Vystoupali jsme do chalupy, zkontrolovali video o nešikovných běžkařích, ale i o těch šikovných! Udělali jsme si test ze zdravotní a šli spinkat.

Sobotní budíček v 7:00. Nic moc. Nasnídali jsme se, popadli běžky, běželi na autobus a jeli do Harrachova. Slečna s fidorkami u sjezdovky z nás musela mít velký zážitek, když najednou kolem ní za-

čalo pobíhat 10 dětí a dalších 10 vedoucích pořád dokola, protože citronový fidorky jsou fakt bezva. Další silný zážitek byl na lanovce. Ne, nezastavili ji kvůli nám! Našli jsme stopu a běžkovali jsme, padali, závodili, jeli po zadku, mrzli jsme, váleli se ve sněhu, koulovali se a v neposlední řadě jsme si to i užívali.

Když jsme dorazili zpět do chalupy, čekala nás teplá polévka a hned po ní polední klid. Všichni vytuhli a prospali půlku odpoledne. Navečer ještě společenské hry, povídání při stmívání a šup spát.

Vstávání v neděli nebylo o moc lepší. Celý polámaní a s modřinami jsme nějak vstali, zabalili jsme si věci a šli se nasnídat. Po snídani jsme postavili sochy ze sněhu, zahráli si pár her a dobalili si. Po obědě zbývala cesta na vlak a tradá domů.

Byla to skvělá akce. Nutno dodat, že nejlepší byli ti, co na běžkách stáli poprvé. A ti nejhorší? Všem to šlo skvěle!

*Kristina Kubišová-Kikina,
TOM Táborníci a Světlušky,
Praha*

Zdařilý zimní tábor

Letošní zimní tábor našeho oddílu se uskutečnil od 12. do 19. února 2017 v Albrechticích v Jizerských horách, v penzionu Marie. Hlavní náplní bylo lyžování na sjezdovkách Tanvaldského Špičáku, krátké vycházky po okolí a bobování.

Jeden den jsme navštívili Liberec – naši nejstarší ZOO a plavecký bazén, kde bylo bezvadně relaxovat ve vířivkách

a řídit na tobogánech a klouzačce. Jeden půlden byl věnován kreativním dílnám ve výrobě hraček Detoa.

Večery pak patřily hrám. Tábor tradičně doprovázela celotáborová hra – tentokrát s názvem Výstup na Matternhorn. V rámci hry bylo nutné plnit řadu všemožných úkolů. Cíl hry: vystoupit na vrchol a splnit i poslední úkol – bezpečný návrat.

Počasí bylo bezvadné – pět dní sluníčko a azurové nebe! Ale i závěr byl fajn, a tak jsme odjžděli domů naprosto spokojeni.

*Zdeněk Vejrosta,
TOM Vltavský paprsek,
Kralupy nad Vltavou*

Svišti v Jizerkách

Letos jsme vyrazili do Janova s těmi opravdu nejmenšími turisty, a tak nebylo moc lyžování, zato bobování až až.

Hory se opravdu povedly, tolik sněhu už dlouho nepamatujeme. Dokonce jsme museli chodit zadním vchodem, protože předním by to pro nás bylo, vzhledem k velkým rampouchům, nebezpečné.

Před výjezdem jsme měli trochu obavy, jak dokážeme zabavit a potom zase uspat tolik dětí, ale obavy byly zbytečné. Už se těšíme, že na jaře zkusíme zase jinou chalupu.

*Pavel Stochla
TOM Svišti, Beroun*

Není tu sprcha, není tu wi-fi, zcela chybí komfort dnešní, moderní doby. A právě proto se sem tak rádi vracíme. Kusalíno je pro nás srdeční záležitost. S většími Veverky sem jezdíme užít jarní prázdniny už hezkých pár let. A víme proč.

Důvěrně známe zavržení dveří do světnice, strmé schody na půdu i zákeřně klouzavou cestičku ku latrině. Vždy, když se při příchodu za horizontem vyloupne průčelí chalupy, víme, že jsme doma.

Letos jsme také vyrazili. Vlakem, přes celou naši krásnou vlast – abychom právě tady mohli jezdit na pytlích, stavět iglů a večer zpívat nebo dlouho do noci hrát deskovky. A jako vždy jsme si to opravdu užili. A z čeho jsme měli největší radost? Z toho, že se sem stále a dál těší i naši menší a mladší – mají to za odměnu. Nepřítomnost Facebooku je nijak závažně nedrtí. Užívají si klidu Vsetínských vrchů stejně jako my všichni. A nejen to. Je tu také nově opravená pec. Poctivá práce šikovného řemeslníka, co přichází zahřeje na těle i u srdce. Co chtějí víc?

Je tu zkrátka krásně. Chcete najít ticho a pohodu? Vyraďte ku Vsetínu, na Kusalíno. Doporučuje jedenáct z deseti Veverků! Za Veverky malé i velké

Matěj Chour,
TOM Veverk,
Brandýs nad Labem

Hořec v kůži

Novinkou v asociační nabídce propagačních (užitečných) předmětů je několik výrobků z kůže. Uvedené ceny platí pro odběr jednoho kusu. Pokud by se sešlo více zájemců, docílíme nižší ceny. Máte-li o pouzdra zájem, kontaktujte prosím Ondru Mánka na omanek@a-tom.cz a uveďte co nejpřesnější specifikaci výrobku. Doba dodání jsou dva až tři měsíce.

Pouzdro na tužky Duben

Cena – 650,- Kč

Vnější rozměry: hloubka – 150 mm,
šířka 65 mm,
výška 25 mm,

tloušťka kůže: 2 mm, možnost vybrat zapínání: patentka (druk), kolíček (nasa-zovací), páskové, možnost vybrat barvu, světlá, střed, tmavá, možnost vybrat druh ražby: hořec klasik, hořec M. Ch.

Prívěšek na klíče ovál Duben

Cena – 50,- Kč

Rozměry: šířka: 32 mm,
výška: 65 mm,

Tloušťka kůže: 1 mm, kovové očko na kroužek na klíče, kroužek na klíče – velký, je součástí výrobku.

Možné varianty provedení - jako u pouzder na tužky.

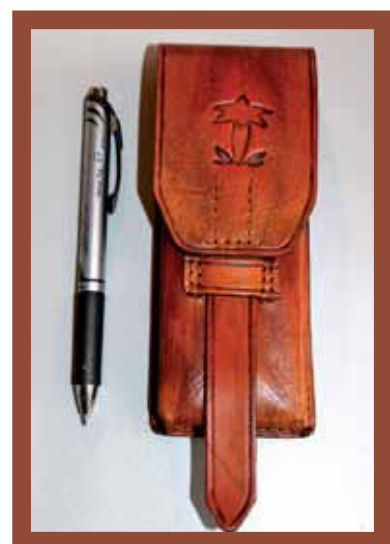

Pouzdro na tužky Charlie

Cena – 500,- Kč

Vnější rozměry: hloubka – 155 mm,
šířka 64 mm,
výška 32 mm,

Možné varianty provedení - jako u pouzdra Duben

Sumka na opasek Duben

Cena – 650,- Kč

Vnější rozměry: hloubka – 90 mm,
šířka 124 mm,
výška 35 mm,

Poutko na opasek na zadní straně široké 37 mm (pojme průměrný pánský opasek). Možné varianty provedení - jako u pouzder na tužky.

350,-

50,-

Posledních 5 kousků!

15,-

OBCHOD U TOMÍKA

Další publikace a drobné i větší asociační radosti, včetně fotografie a ceníku naleznete na <http://procleny.a-tom.cz/publikace>.

Pokud máte o cokoliv zájem, pište na omaneck@a-tom.cz. Asociační trika s novým logem (takzvaná Matějova) lze objednat na trika.a-tom.cz.

Ondra Mánek

8,-

8,-

5,-

40,-

40,-

18,-

365,-

70,-

10,-

70,-

100,-

30,-

30,-

40,-

50,-

Vtěsnat pětadvacet let historie našeho spolku do jedné jediné knihy, slovem i obrazem, byl opravdu úkol až trochu sisyfovský. Tento šutr si svá bedra naložilo ústředí asociace, jmenovitě Tomáš Novotný, Zuzana Antošová, s přispěním Lukáše Huška. Na knížce se spolupracovali i další kolegové z ústředí tomíků a hlavně vedoucí, kteří poslali svoje fotky, zážitky a články z oddílových kronik.

Nastalo dvouleté údobí shromažďování a třídění výchozího materiálu, tedy článků, log, fotografií, různých tabulek, hlášení, plakátů, výsledkových listin, hlášení, prohlášení, smluv, bilancí, prostě všeho, s čím se jednotlivé oddíly i jejich ústředí při své činnosti mohly setkat. Velkoformátové fotografie i řada dalších zdařilých snímků jsou z dílny Milana Blštáka. Když už se začalo zdát, že prameny vyschly a další příspěvky již nelze z vedoucích vedoucích vytřepat, nastala další výrobní fáze publikace, totiž grafická práce.

Předtiskové přípravy se velmi nápaditým a svěžím způsobem zhostil Jan Pohribný. Plně využil velkého formátu připravované knihy – tedy A4, aby tak mohly vyniknout zvětšeniny těch snímků, které si o to přímo říkaly.

Velká kniha o tomících nemůže být lexikonem, v němž najdete úplně vše. Kdo ale chce mít vhled do oblastí činností, jimiž se tomíci zabývají, bude nepochybně spokojen. V pětadvaceti bohatě ilustrovaných kapitolách se dozvíte, co je hlavní náplní tomické práce s dětmi, spatříte zajímavá místa, na která jezdíme, klubovny, základny, chalupy. Zjistíte, čím vším se zabýváme.

Knihu můžete získat za vskutku symbolický poplatek, jde celý na pomoc nemocným. Tím přispějete na charitu, jmenovitě pro Nadaci Naše dítě, na pomoc dětem se spinální muskulární atrofií a pacienty postiženým nemocí motýlích křídel (DEBRA ČR, z. ú.).

Jiří Chour

týpí jako domov

Říká se, že láska prochází žaludkem. Myslím, že i u lásky k táboření je to stejné. Určitě to hodně souvisí s tím, že k zapamatování nám pomáhají vůně. Zavřete oči a představte si, že jste venku u ohně. Cítíte najednou tu vůni čaje nebo kávy a hřeje vás hrnek do rukou? Nebo cítíte vůni opékaného špekáčku? A co ještě horká topinka? Jídlo je pro nás důležité, nejenom abychom neumřeli hladu.

Na táboření se snažíme vařit ze surovin. Instantní jídlo si necháváme na dlouhé pochody. Netvrdím, že si nevozíme chleba a paštiku, ale zažít táboření, kam si přivezu opravdu jen suroviny a vše si na místě vyrobím, je rozhodně minimálně pěkný zážitek, pro někoho i výzva.

Někdy je potřeba rychle uvařit, protože hned následuje pěkný program. Jindy ale třeba vytrvale prší, a tak se smažení placek u ohně v týpí může stát velmi příjemnou záležitostí.

Na placky většinou potřebujeme jen mouku a vodu, dá se přidat vajíčko a trocha prášku do pečení. Vylepšením v podobě ovesných vloček nebo jogurtu se meze nekladou. Trocha oleje nebo sádla na smažení, pánvička a oheň. Na vrch nasbírané borůvky nebo marmeláda nebo naopak česnek a sůl.

Mezi moje oblíbená jídla, většinou na kratší táboření, patří kuře dva v jednom. Je to polévka a maso s přílohou dohromady. Do jednoho velkého kotlíku dám vařit spoustu kořenové zeleniny a brambor, přidám kuře naporcované na větší kousky, sůl a koření. Za hodinu mám výborný kuřecí vývar se zeleninou a naspod kuře s bramborem.

Nebo si představte letní tábor. Pořádně svítí slunce, je dost horko, tak by to chtělo koupání v potoce. No ale čím se osvěžit? Teď všude frčí **mojito**. No proč ne.

Tak tedy mojito: na dno kotlíku nasypu cukr, vymačkám citron, přidám divokou mátu, která kolem potoka roste, vše pěkně podrtím klacíkem a zaliji studenou vodou ze studánky.

A co teprve sladké knedlíky! Pokud jde o mne, mám radši tvarohové. Tvaroh, mouka, vejce, tak, aby těsto moc nelepilo. Ale i kynuté se dají v létě zvládnout. Mouka, mléko, vejce, sůl, droždí. Komu se nechce ovoce do knedlíků balit, může uvařit staročeský žahour. Návod je jednoduchý: to se rozvaří borůvky s cukrem a touto „omáčkou“ se malé knedlíky polévají.

Mám ještě pokračovat nebo už se vám také sbíhají sliny a uvažujete, jaké pokrmy budete příští výpravu nebo táboření tvořit? Schválně jsem se vyhnula slůvku *vařit*, které máme spojené spíš jen s nudnými a otravnými povinnostmi.

Dobrou chuť!

Lasík, Kateřina Pejšová

Mikešovo nožobraní

...různý a vostrý občasník o nožích určený všem nožomilům

Sword peasant knife Ali Black

Takzvaný selský nůž vyrobený na Novém Zélandu má vzor v nožích, které byly vyráběny v Čechách a Bavorsku někdy před 300-400 lety. Konstrukčně je velice jednoduchý. Mezi snýtovanými střenkami je uložena čepel nože, která se při otevření i zavření zastaví o další nýt.

Střenky mohou být buď nýtované, nebo šroubované, vždy ale s vůlí vůči sobě. Proti samovolnému otevření je čepel jištěna třecí silou vůči střenkám, proti zavření ji uživatel jistí sám svým sevřením ruky při držení.

Nůž v testované verzi má střenky z lakovaného duralového plechu. To sice není při delší práci pohodlné, otevírá to ale cestu k menší úpravě střenky z nějakého tradičního materiálu jako je dřevo, paroh či kost. Výrobce tyto nože dělá ve třech různých velikostech: s čepelí dlouhou 64 mm, 83 mm a pro milovníky velkých nožů i s čepelí dlouhou 205 mm. Nejdelší nůž je skutečně obr, otevřený měří 53 cm!

U modelu Ali Black tedy střenky nejsou, ale výrobce dodává i modely, kterým střenka nechybí. Jsou buď ze dřeva, či různobarevných kompozitů u modelů Mini Peasant, u modelu Giant Peasant pak pouze dřevěné.

Při práci se nůž choval podle předpokladů. Krájení chleba, cibule, slaniny, a brambor proběhlo naprosto v pohodě i při jeho malé tloušťce. Ořezání prutu do špičky a sloupnutí březové kůry z poraženého stromu šlo také dobře, ale výroba podpalovacího ježka už trochu bolela. Šlo to, ale o pohodlí raději nebudeme mluvit.

Pozor: jedná se o nůž z kované uhlíkové oceli, tedy dobře drží ostří, dobře se brousí, ale při styku s kyselinami z ovoce a zeleniny chytá patinu a třeba jablko jíte s chutí železa. Po koupeli ve vodě a špatném vysušení velice snadno rezne.

Malý dovětek:

Teď už je nůž opatřen střenkami z dubového dřeva o síle 7 milimetrů, takže se celková tloušťka dostala k 16 milimetrům a práce s nožem je nyní vyloženejší pohodlná.

Jiří Lukeš-Mikeš

Míry a váhy:
hmotnost: 58 g,
délka : 130 mm
s pákou pojistky
otevřený : 210 mm
čepel: 83 mm
celková tloušťka: 5mm
tloušťka čepele: 1,8mm
cena cca 500,- Kč

100 let republiky 130 let v pohybu

Když pánové Rašín, Švehla, Kramář a další vítali profesora Masaryka jako prezidenta nové republiky, cítili za sebou podporu představitelů spolků. Jedním ze spolků, který měl v roce 1918 za sebou už třicetiletou historii, byl i Klub českých turistů. Proto jsou oslavy „osmičkového“ roku v KČT spojeny pod názvem 100 let republiky – 130 let v pohybu

Akce začala tradičním pražským pochodem Za jarním sluníčkem 25. března 2017 a bude pokračovat stovkou pochodů v celé republice až do 28. října 2018. Za jarním sluníčkem se turisté vydali po pěti pěších a dvou cyklistických trasách. Akcí zároveň začal pátý ročník projektu KČT Běžecká turistika, kdy měli běžci absolvovat osmikilometrovou trasu z Pankráře na Letnou.

Výstup na kopec, kam před sto lety vedla první pražská lanovka, kde jezdila Křižíkova tramvaj a kde byly první pohyblivé schody, musela absolvovat většina účastníků. Cíl totiž byl v místě, které technickou historií žije, v místě, kde se téměř dotýkají podzemní díla sedmnáctého, dvacátého a jednadvacátého století, nedaleko nejstaršího kolotoče i budovy Expo 58, v Národním technickém muzeu. Vstup do mu-

zea byl pro účastníky samozřejmě zdarma, stejně, jako budou zdarma nebo za výrazně sníženou cenu kulturní zážitky na ostatních pochodech v rámci 100 let republiky – 130 let v pohybu.

V Národním technickém muzeu byly turistům nabízeny záznamníky první části akce, která je rozdělena do čtyř částí a potrvá rok a půl. První sběratelská brožura obsahuje 23 pochodů, první část potrvá do konce srpna 2017. Na každém z pochodů obdrží účastníci deset samolepek s fotkami významných míst, kterými

pochod vede. Jednu si mohou nalepit do záznamníku a další třeba vyměnit s turisty z jiných částí republiky, kteří absolvovali zase jiný pochod. Pouze razítko každého pochodu bude „nepřenosné“, dostane ho do záznamníku nebo třeba do cancáku jen ten, kdo pochod absolvoval.

Na každém z pochodů je „Stoleté slosování“ o ceny od partnerů akce a soutěžní samolepky. Kdo na arch, který je součástí brožury, vylepí růžky ze všech sta samolepek, ať už získaných vlastním turistickým výkonem nebo výměnou s účastníky jiných pochodů, bude zařazen do závěrečného slosování. Součástí turistické akce je také instagramová fotosoutěž, takže soutěživci i sběratelé si přijdou na své. Závěr celého projektu proběhne ve dnech 26. až 28. října 2018, kdy budou v Praze vrcholit oslavy na několika turistických trasách s možnostmi návštěv vybraných muzeí, galerií a dalších památek zdarma.

Podrobnosti o akci 100 let republiky – 130 let v pohybu je možné najít na www.100letvznikurepubliky.cz a samozřejmě i na webu Klubu českých turistů www.kct.cz.

Petr Teringl

Z ČINNOSTI Klubu českých turistů

15. zimní sraz KČT

Když Jan Werich psal o tom, jak na Šumavě obři vymizeli, zařadil do Šumavy i jeden kopec, který geograficky patří do sousedního Českého lesa. Šumavu od Českého lesa dělí totiž Všerubský průsmyk a Čerchov je západně od něho. Ale tak, jak je nejvyšší hora Šumavy, Velký Javor, považována za nejsevernější výsuv Alp, může být i Čerchov považován za horu, která patří k vyššímu pohorí. Je totiž zdaleka nejvyšší v okolí a protože se zdvihá z nížiny, patří výstup na něj k významným turistickým výkonům. Právě v Českém lese, pod Čerchovem, se ve dnech 9. – 12. 2. sešli turisté na zimním srazu.

Centrem srazu byly Domažlice, takže k zahájení srazu na náměstí samozřejmě zahráli dudáci, pan starosta pozval představitele Klubu českých turistů a pořadatele na chodské koláče a protože slavná šikmá věž v Domažlicích má bílou barvu, daly se na ni dobře promítat fotky ze zasněžených pohraničních hor.

Přestože „žádné neví, co jsou Domažlice“, sousedé z bavorského sousedního města Furth im Wald to vědí dobře a s domažlickými turisty pořádají společné akce. Mezi pěti stovkami účastníků srazu tedy bylo hodně německých turistů, ale nejsilnější zahraniční výpravou byli tradičně Slovinci. Pořadatelé připravili běžecké i pěší trasy na obou stranách hranice a samozřejmě vyvrcholením byl pro většinu turistů výstup na překrásný zasněžený Čerchov.

Petr Teringl

Jak se stát značkařem KČT?

Klub českých turistů a jeho značkaři udržují více než 42 000 km pěších, lyžařských a cykloturistických značených tras a k tomu další tisíce kilometrů značení jezdeckých, vozíčkářských a cyklotras. Jste oddíl, kterému to není lhostejné, případně máte jednotlivce, kteří chtějí pomoci a pokračovat v tradici této uznávané činnosti? Nejdříve je vhodné kontaktovat místně příslušné značkaře. Značení je organizováno v krajích do Krajských komisí značení (KKZ) a v okresech do Značkařských obvodů (ZO). Příslušný požadovaný kontakt vám určitě sdělí váš oblastní výbor, sekretariát KČT v Praze nebo předseda Rady značení KČT Karel Markvart. Jsou oblasti, kde je značkařů dostatek, ale jsou také místa, kde se nadšenců nedostává, byť se celkový počet dobrovolníků pohybuje kolem čísla 1500.

Co vás čeká? Značení je dřina... Není to jenom malování značek, jak se na první pohled laikovi zdá. Všechny pásové malované trasy v ČR se obnovují každé tři roky a kromě obnovy a kontroly značení, směrovek, tabulek a nosných prvků je třeba prověřit a zajistit schůdnost tras a viditelnost značek včetně prořezání porostů. Ještě jsme vás neodradili?

V první fázi si zájemce nastuduje malou příručku značkaře a po domluvě s vedoucím značkařem nebo instruktorem zna-

čení absolvuje za příhodných podmínek (obvykle březen – září) vyznačkování nejméně 10 km značených tras, na což bude zapotřebí minimálně dva dny. Maximální denní výkon se totiž pohybuje 5-7 km/den. Zde se seznámíte nejen s potřebným materiálem, přípravou barev a také třeba i s vyplňováním nutných dokumentů a cestovních příkazů.

Po zvládnutí těchto činností se stáváte zaškoleným značkařem a bude vám vystaven průkaz značkaře. Dále tedy můžete značit ve dvojici se zkušenějším kolegou. No a pokud se chcete stát vedoucím značkařem, musíte po roce absolvovat úspěšně dvouvíkendové školení včetně teoretické, praktické a testové části.

Počet značkařských příkazů pro dvojici na rok není přesně stanoven, někdo má času méně, někdo více, ale obvykle se jedná o 3-6 příkazů. Značkařská činnost má samozřejmě širší záběr a postupně se s ní seznámíte, od společných aktivit a proškolení až po specializované skupiny, které vyvěšují směrovky anebo udržují směrovníky či stojany a rámy vývěsních map. Apozor, aby se udržela vysoká kvalita značení, probíhají samozřejmě i kontroly v terénu.

Značkaři, členové KČT, jsou při své činnosti pojištěni, mají nárok na úhradu poloviny pojištění proti klíšťové encefalitidě a náleží jim proplacení jízdného, stravného a náhrada opotřebení ošacení dle platných směrnic. Pořád se bavíme o koníčku bez výděлку.

Presvědčili jsme vás? Některé oddíly TOM své značkaře mají. Rozšíříte jejich řady?

*Rostka Kašovský,
TOM Čmoudík, Ostrava*

Š k o l e n í ostravských tomíků

Vedoucí a instruktoři z TOM Buntaranta z Ostravy zorganizovali dvě víkendová školení, která proběhla v lednu a únoru v Beskydech. Témata? Seznámení se s problematikou života dětí žijících v náhradních rodinách, dětských domovech apod., řešení krizových situací na akcích a komunikační dovednosti.

Každý z účastníků měl možnost přede si připravit nějakou situaci, kterou by chtěl prodiskutovat. Nastínit problém, který bychom společně rozebrali, navrhli optimální řešení apod., což lektorům dalo možnost připravit si na míru konkrétní témata. Povídání jsme si zpřijemňovali různými aktivitami, hraním na kytaru a zpíváním, procházkami po okolí apod.

Poděkování patří všem čtyřem lektorům z řad sociálních pracovníků a speciálních pedagogů, kteří vyslyšeli naše prosby, přijali pozvánku a podělili se s námi o své vědomosti, zážitky a zkušenosti.

Všichni hodnotili povídání jako velmi přínosné, a to ne jen směrem k práci s dětmi, ale i do života obecně.

Poděkování patří i těmto účastníkům, protože ne vždy jsou dobrovolní pracovníci ochotni věnovat čas vzdělávání pokud není povinné. Děkujeme a přejeme zúročení načerpaných vědomostí.

*Jiří Garnol,
TOM Buntaranta, Ostrava*

ESKYMOVÁNÍ V PLZNI

V sobotu 25. února 2017 se v bazénu SK Radbuza v Plzni konal již 8. ročník Českého poháru v eskymování pro Plzeňský a Karlovarský kraj. Pořadatelem tohoto závodu jsou vodácké oddíly TOM a KČT Ůhlava.

Závodit přijelo třiatřicet vodáků, někteří závodníci zkusili své štěstí ve více soutěžních kategoriích (K1, C1, C2).

Eskymovalo se ve dvou disciplínách, a to na čas a na počet. Mezi jednotlivými disciplínami proběhl závod na nafukovacích SUPech. Ten sklídl velký úspěch mezi závodníky i diváky. V této soutěži byli také odměněni dva nejrychlejší pádleři z řad dětí a dorostu a jeden nejrychlejší z řad dospělých vodáků.

Závodů v eskymování se zúčastnili také tři závodníci z vodáckého oddílu TOM Ůhlava a všichni tři si zaslouženě odvezli medaili. Zlatou Jana Romová za první místo v kategorii K1 dorostenky, stříbrnou Pavel Beneš za druhé místo v kategorii K1 muži a bronzovou Barbora Doležalová za třetí místo v kategorii K1 ženy.

*Hana Žambůrková,
TOM Ůhlava, Plzeň
Foto: Jakub Chochola*

Okolím Uherského Hradiště

Pokud jezdíte na naše chaloupky a základny, třeba do Uherského Hradiště-Sadů, snad uvítáte několik námětů na výlety.

Uherské Hradiště – Sady.

Nenechte se zmýlit tím, že naše malá základna leží přímo ve městě, byť v okrajové vesnické části. Tato část Slovácka má mimochodem bohatou historii a udržují se zde tradiční zvyky. Ty můžete shlédnout mimo jiné na historických fotografiích v místní příjemné hospůdce, která leží kousek od chalupy. V samotném historickém městě a jeho okolí určitě nevynecháte krásná muzea a památky, cyklostezky, Baťův kanál, Památník Velké Moravy, sousední moderní chrám, Velehrad, Archeoskanzen Modrá, Letecké muzeum v Kunovicích, Kovozoo, hrad Buchlov či zámek Buchlovice, o těchto památkách máte většinou podvědomí. Chcete-li si udělat třeba jenom půldenní vycházku a z rozhledny vidět široko daleko, vydejte se kolem kostela do městské části Mařatice a vystoupejte k rozhledně Rovnina, odkud za pěkného počasí uvidíte krásné panorama Chřibů. Když se nebudete chtít vracet zpět stejnou trasou a věnujete výpravě skoro celý den, vydejte se po značené cestě do Popovic, kde se nachází Potomákov muzeum lidových krojů, ale také si zde tomíci užijí speciálních akcí, hřišť, prolézek nebo lanového centra v areálu Bukovina. www.amfkbukovina.cz Přes Věsky nebo polními cestami se již lehce dostanete zpět do Sadů.

Směrem Bílé Karpaty na vás čekají historická města a obce spojené především s Komenským (Uherský Brod, Nivnice, Komňa, Bojkovice...) i s lidovými tradicemi, muzei, záměčky, tvrzemi, rozhlednami, pálenicemi, lidovou architekturou a Jízdami králů (Vlčnov, Hluk, Slavičín).

Lázně Luhačovice s krásnými stavbami architekta Jurkoviče stojí za samostatný výlet. Samotné Bílé Karpaty jsou tajemné a taky vysoké a náročné pohoří. Nejvyšší horu Velkou Javořinu (970 m.n.m.) lze zdolat z několika směrů po značených trasách a pokud sem zavítáte v srpnu nebo na Silvestra, možná se trefíte do pravidelného setkání Čechů a Slováků a to nejen na Holubyho chatě, ale také na samotném vrcholu. Zde naleznete několik pomníčků a můžete si zazpívat nejen státní hymny u zapálené vatry, ale také lidové písně nejen ze Slovácka. Scházejí se zde dobří lidé, posledního Silvestra nás zde bylo přes pět tisíc. Nechybí zde samozřejmě proslulá Bošácká slivovička, špek či jiné tradiční pochutiny ze Slovácka. Chcete-li zdolat druhou nejvyšší horu Velký Lopeník (911 m.n.m.) a to s rozhlednou a nádhernými výhledy především na slovenské hory, vyrazte nejlépe z obce Lopeník nebo z Mikulčického vrchu. I zde se scházejí dobří lidé z obou stran hranice a to nejen poklonit se u pomníčku vojákům, kteří zde

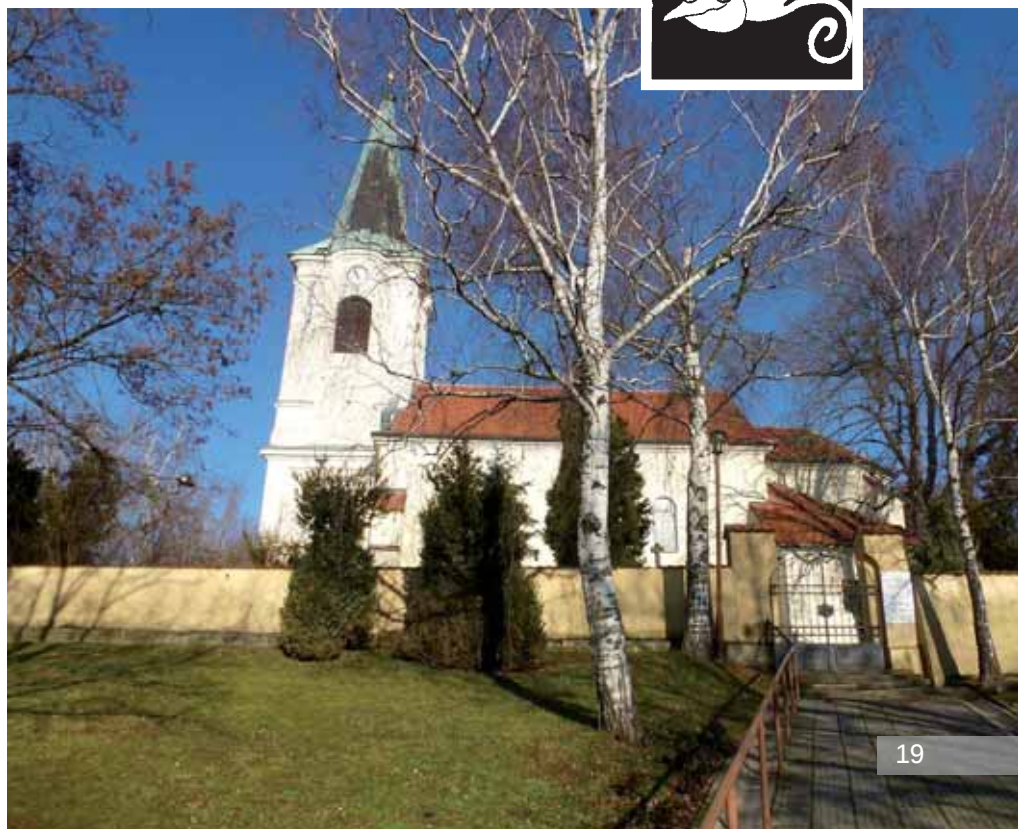
zahynuli při osvobození ještě v dubnu 1945. Koneckonců, celé pohoří a okolí je poseto pomníčky padlým letcům, protože za druhé světové války zde proběhla největší letecká bitva ve střední Evropě. I v této zapomenuté a drsné krajině můžete ale projít krásné naučné stezky. Kdo hodně čte a má rád tajemství, může vyrazit na naučnou stezku Moravskými Kopanicemi, která prochází obcí Žitková, která je známá svými „bohyněmi“. Prý se chystá i zfilmování těchto románů. Druhá udržovaná stezka se jmenuje Okolo Hrozenkova a jak již název napovídá, start najdete ve Starém Hrozenkově.

Vydáte-li se jižně od Sadů, najdete ideální terén pro cyklo a v každém městečku památky, Strážnice, Ostrožská Nová Ves, Uherský Ostroh, Veselí nad Moravou, nebo třeba specialitku, muzeum oskeruší ve Tvarožné Lhotě.

Popisovat možnosti výletů na Chřibech, je opravdu na dlouho. Středisko Bunč, nejvyšší hora Brdo s rozhlednou, Raňč Kostelany, nedokončená dálnice, ještě novotou vonící velmi zajímavá rozhledna v obci Salaš, zřícenina hradu Cimburk nebo vyhlídkové skály v okolí.

Náš poslední absolvovaný okruh (přibližně 13 km) začínal na Buchlově a pak pokračoval přes Buchlovské kameny do obce Chabaně, která se pyšní mimořádným sekvojovcem obrovským. Kolem Břestecské skály a Čertova sedla se lze vrátit na Buchlov. Na Chřibech se nudit nebudete ani pěšky, na kolech či v zimě na běžkách. Pěkné turistické zážitky přeje

*Rosta Kašovský,
TOM Čmoudíci, Ostrava*

K pramenům v Oparenském mlýně - nový úspěšný projekt

Téměř rok jsme napjatě čekali, zda uspějeme u německého donátora s evropským projektem AD FONTES (česky K pramenům). Začátkem dubna 2017 jsme se dočkali skvělé zprávy, že projekt K pramenům byl schválen! Po všech nervy drásajících opravách, vysvětlování a velké spoustě dokladů v opravdu šibeničních termínech si náš spolek po krátké době opět užije euro peníze. Přesněji něco přes 260 tis. € (cca 7 mil Kč).

O jaký projekt se jedná?

Na projektu nebudeme pracovat sami. Asociace TOM bude jako hlavní partner s největším podílem. Dalšími partnery jsou tři německé spolky. Prvním spolkem je Domino Soziale Projekte, druhým je dynamický spolek z Drážďan zastoupený Markem Liebscherem – náš nový partner. Třetím, posledním partnerem, je spolek Erzgebirgsverein z Annabergu.

Během tří let se budou realizační týmy všech spolků snažit vytvořit vzdělávací programy na Oparenském mlýně, v jeho okolí a na německé straně Krušných hor.

Vzniknou tak zcela unikátní environmentální vzdělávací programy. Jejich účastníci si budou moci vyzkoušet, jak se žilo za dávných časů s využitím tehdejších surovin a materiálů, jak se tehdy získávaly zdroje obživy. Hosté budou pěstovat různé plodiny, naučí se poznávat faunu a floru v okolí mlýna a získají znalosti o vodě.

Celkové náklady projektu (tedy všech čtyř spolků) činí něco málo přes 580 tis. € (cca 15,5 mil Kč).

Pokud vás chystané aktivity zaujaly a chtěli byste se zúčastnit testování v druhém roce projektu (1. 10.2018 – 30. 9. 2019), sledujte naše webové stránky, případně hromadné emaily z ústředí a včas se ozvěte na mail lukas.husek@tom.cz.

Lukáš Hušek

Jarní zpívání s TOM Oftalmo

A je tu jaro! Sluníčko svítí, den se prodlužuje, kytičky kvetou a my máme jarní prázdniny! Na našem společném výletě do Zlína jsme si odpočinuli a načerpali energii, které teď máme na rozdávání! Proto jsme se rozhodli vyrazit opět do Rajhradu, do místního chráněného bydlení a hospicu. Dopoledne jsme se sešli k nácviku písniček. Trénovalo se poctivě, i když šlo většinou o písničky, které jsme už znali, snažili jsme se je obměnit za použití nástrojů či rozdělení zpěváků a sólistů. Dařilo se nám to parádně! Posilnění výbornou pizzou, kterou nám přivezli téměř až ke dveřím, jsme vyrazili šalinkou na vlak. Ten nás dovezl až do Rajhradu, kde nám stačilo zdolat kopec a byli jsme konečně v chráněném bydlení. Asi 25 klientů na nás čekalo v podkrovním sále, který byl připraven pro naše vystoupení. Jako poděkování, po téměř tříčtvrtěhodinovém vystoupení jsme dostali levandulové pytlíčky, které vyráběli místní klienti a drobné občerstvení. Potom jsme se rychle přesunuli do hospicu, jelikož tam na nás čekali další klienti. Nálada byla přátelská, uvolněná. Lidé zpívali, sestřičky tančily, všichni se radovali. A tak to má být! Podařilo se

nám donést těmto lidem dobrou náladu a vykouzlit jim úsměv na tváři! Děkuji všem zpěvákům, kteří si udělali čas a přidali se k našemu Oftalmo sboru!

Jarmila-Jája- Póčová,
TOM Oftalmo, Brno

Masopust v Roztokách

Roztockého masopustu se 25. února zúčastnila celá řada roztockých i pražských tomíků. Tomičky z Kulíšků bravurně ovládaly gril s jitrnicemi a klobáskami, ruku k dílu přiložil sám císař Franz Josef a návštěva z Hradu sledovala vše z povzdálí.

Masopust byl vydařený po všech stránkách, slunce svítlo celý den, účast byla více než hojná (cca 8000 máškar) a nálada všech zúčastněných výborná. Masopust uspořádal spolek Roztoč.

(za)

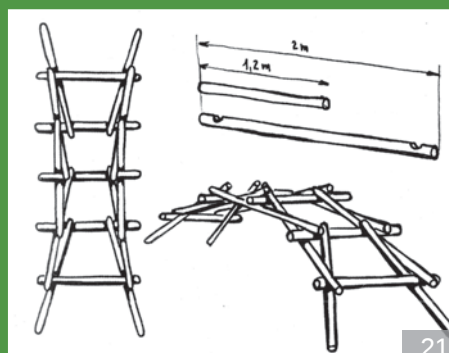
Čas od času vyjde knížka, která nám, milovníkům přírody, udělá opravdu radost. Nový titul Jiřího Červinky obsahuje zkušenosti a náměty z mnoha prožitých táborů. Texty i návodné ilustrace zaujmou jak protřelého woodcraftera, tak i toho, kdo v práci s dětmi začíná a chce se aktivně podílet na přípravě táborového programu.

Kniha chce především inspirovat. Proto jsou mnohé z jejích kapitol spíše ukázkou toho nejdůležitějšího nebo nejzajímavějšího, na co lze v táborovém životě narazit, než zcela vyčerpávajícím lexikonem. Návod na to, jak s knížkou pracovat, dostanete ostatně již v její první kapitole.

Mozaiiku důležitých a zajímavých poznatků o táboření, vyzkoušených hrách i o přírodě je možné využít buď přímo, nebo lze podrobnosti o problému najít na internetu. Autor si je vědom toho, že existuje velké množství odborných příruček na dané téma. Použijete-li <http://> odkazy nebo QR kódy, které jsou u mnoha námětů této knížky, získáte další doplňující a navazující informace během okamžiku.

Knížku **Hurá na tábor** vydalo nakladatelství Portál právě včas, abyste ji mohli použít již pro letošní táborové dovádění. A nakonec ještě malá ochutnávka – stavba Leonardova mostu.

Jiří Chour

Novinky

na tomických základnách

S příchodem jara se uklízejí a vylepšují naše základny po celé republice.

V **Uherském Hradišti** je nově zateplena stěna bočního nízkého traktu a zadní stěna do malého skládku. Dále jsou vyměněny popraskané a opadané obkladačky soklu sprchy a parapetu okna v koupelně, opraven je i prasklý a prohnutý sádkokartonový podhled v podkroví.

Chalupa je nově vymalována. Ve společenské místnosti přibyl tři nové masivní stoly, opravena je kuchyňská linka, vyměněna malá chladnička za velkou ledničku s mrazákem. Do té se vejde kopa vajec, pivo, kaše, ano i kýta... V brzké době budou také vyměněny stávající židle za nové.

Celou chalupu po stavebních úpravách generálně uklidili členové oddílu TOM Pawnee. Za to jim patří velké poděkování.

Ve **sloupské základně** přibyla nová část kuchyňské linky, ve **Stříbrných Horách** je nově zařízen malý domek (stodola), který bude sloužit k ubytování šesti osob. Do kuchyně přibyla i velká lednice. Nový nábytek pochází z dílny Iva Skočka-Hopa a Jiřího Paláta-Youryho.

(ústř)

Vzpomeňte si s námi na Alici Kovářovou,

vedoucí TOM Draci Kroměříž
(2. 5. 1947 – 8. 1. 2017)

S Alicí jsem se poznala až v dospělém věku, ale přesto mohu směle říci, že jsme se staly kamarádkami. Zjistily jsme, že máme hodně stejných zájmů. Nejraději vzpomínám na naše společné zážitky na akcích CVVZ. Několik let jsme se účastnily a dobíjely baterky mezi stále mladšími účastníky a neustále nás bavilo získávat nové poznatky i dovednosti. Alice byla velmi šikovná na ruční práce, a tak se naučila nové postupy paličkování, tkaní i háčkování. Mnohokrát jsme společně vzpomínaly na nádhernou dovolenou ve Španělsku v rámci Euroranda 2011.

Při každém setkání jsme si měly co říct, její optimismus a zdravé názory mi budou už navždy chybět.

Hela Janigová

Ráda budu vzpomínat na dobu, kdy jsem se s Alicí seznámila. Obě jsme pracovaly jako vedoucí TOM, účast na celostátních akcích (srazech, sněmech) a společné cesty na ně nás velmi sblížily. Dokázala ale také uspořádat tyto akce pro ostatní oddíly, kterých jste se jistě mnozí zúčastnili, ať to byl sněm Asociace TOM nebo Olympiáda TOM v Kroměříži. Velmi ráda také navštěvovala akce blízkých odborů KČT a ochotně pomáhala při jejich organizaci.

Dovedla si užít výhod seniorského věku, vždy spokojená, usměvavá s bohatými životními zkušenostmi.

Líba Valentová

Alici jsem poznala na různých srazech Asociace TOM. V několika posledních letech jsme se více sblížily. Navzájem jsme se častěji navštěvovaly. V letech 2013 – 2015 jsme se opět rády setkaly na Mezinárodních dnech turistiky na Valašsku, na srazu TOM ve Volarech, Humpolci a v roce 2016 ve Frýdlantu nad Ostravicí. Prošly jsme toho dost a navzájem jsme si správně turisticky rozuměly, prostě bylo nám spolu fajn. Měly jsme ještě kupu plánů, kam vyrazíme.

Růža Štěpánková

JUDr. Jiří Navrátil

10. září 1923 – 16. leden 2017

Těžko se smíruji s tím, že letos v dubnu, na svatého Jiří, už neza-
volám jednomu z milých nositelů tohoto jména. Jiřímu Navrátilovi.

Leda bych volal do skautského nebe – a taky do nebe bývalých vězňů obou totalit, nebe překladatelů, novinářů, lidí bystré, mladé mysli a ušlechtilého ducha, nebe pracovitých optimistů, kterým šarm a roz-
let příliš neubralo ani devět křížků...

S Jiřím Navrátilem, skautským místostarostou a přítelem tomíků, mne pojilo dvacet let známosti. Opatrně a s pokorou napíšu, že i přátelství, protože jsme se vídali poměrně často. Byli jsme oba u vzniku České rady dětí a mládeže, podnikli jsme pak spolu mnoho výpadů na státní úřady a rozuměli si také v pohledech na světaběh. Pan doktor – tím pro mne erudovaný právník Jiří Navrátil navždy zůstane – byl častým a milým hostem našich sněmů, oslav, křtů knih či otevírání nových domů.

Radostné bylo pro mne i setkání předposlední, shodou okolností na mých padesátinách. Jiří Navrátil přijel i se svou ženou Bělou, milovanou bytostí, jak ji tituloval. Navlečen do c. a k. rodinné uniformy mi popřál vše dobré.

A pak jsme se viděli o pár dní později, v červnu loňského roku, na parníku plném tomíků slavicích pětadvacet let asociace.

To bylo setkání poslední. Nestačil jsem mu předat Velkou knihu o tomících, do které nám přispěl dobrým slovem. Předal jsem ji paní Navrátilové dva měsíce po jeho smrti...

Víte, co si představoval mladý vězeň komunistického jáchymovské-
ho lágru? O čem snil člověk, kterého komunistická justice poslala na
dvacet let do uranového kriminálu?

Napsal to během věznění do veršů, které spolu s několika dalšími
spoluvězni svázali do útlé knížky, nazvané Prádénko z drátů. Verše,
které se podařilo z koncentráku propašovat, vyšly v roce 2010 v knihovně
Libri Prohibiti.

*Budem ťapat v mokréм sněhu
Nebo číchat k lahvi od ginu
Psát svoje jméno do příběhu
Dívčích rukou s vůní po vínu
Bezstarostně bloudit po chodníku
(mít tak doma rozčteného Halase!)
Obě ruce v kapsách od zimníku
Volní, závislí jen na kráse.*

Tomáš Novotný

Chajda na Brdech

Doba častějších oddílových výprav je tu, a proto připomínáme méně využívanou chajdu v brdských lesích, nedaleko Čapkovy strže, romantické zátiší z dob počátků chataření.

Pokud si se svým menším oddílem chcete vyzkoušet něco opravdu přírodního (a přitom pod střechou), vřele doporučujeme.

Natáhněte si hadici ke studni, nanoste dříví do kamen, použijte velmi, opravdu velmi jednoduchou kadibudku...především se ale do chajdy pomocí „záhadného klíče“ dostaňte...

Jestli máte chuť něco z toho zažít, zarezerwujte si termín na <http://chalupy.a-tom.cz> / a hurá na vlak!

Jindra Zoufalá

Sněmovní rekapitulace

I když lednové sněmování v Hronově je už téměř dávnou minulostí a spolkový život běží nepřestávajně vpřed, k jaru, létu a prázdninám, je vhodné sněm v Tomíkovi zrekapitulovat.

Co přinesl nového?

Po osmnácti letech **zrušil povinné členství tomíků v KČT**. Stalo se tak na přání klubového vedení. Změna, která znamenala změnu stanov naší asociace, se sice nesetkala se stoprocentním pochopením účastníků sněmu, ale v hlasování ji podpořilo přesvědčivých 134 delegátů ze 153 přítomných.

Skončila se tak éra, kterou jsme nastartovali s Janem Havelkou před mnoha roky a kterou jsem osobně vnímal jako prospěšnou pro obě strany.

Lednový sněm v Hronově **zvolil (staro) nové vedení spolku**. Jsem rád, že hlasování proběhlo většinou smírně a že valná většina členů vedení byla zvolena vysokým počtem hlasů.

Jaká bude dělba práce v náčelnictvu?

Anežka Klabanová bude mít na starosti sociální síť, bude se spolupodílet na organizaci Světlušky, letních brigád a také na vývoji nové „internetové hry“.

Stanislav Prais, nováček ve vedení, si předsevzal zajistit hladký přenos informací do Moravskoslezského kraje. Před sněmem od několika tamních vedoucích zaznělo, že nemají uspokojivou představu o práci předsednictva – bude tedy na nich a Standovi Praisovi najít v této věci vhodný modus vivendi. Standovi zůstává i role šéfa výchovné rady. V ní chce vylepšit metodu vzdělávání a evidenci školitelů.

Zdeněk Rolinc se bude stejně jako dosud angažovat v přípravě moravské táborové školy a spolupracovat při správě Uherského Hradiště a Střibných Hor.

Jiří Homolka bude spravovat dvě základny, klubové Kusalino a asociální Polanu. Ve vedení asociace bude prezentovat pohledy Klubu českých turistů, zůstanete mu péče o kontakty s Němci a Rakušany.

Ivo Skoček bude na dále organizovat moravskou táborovou školu a povede mikrotým, který vyvine novou (menší) variantu her typu hravé krabice a zádvevní vaky. Bude se podílet na přípravě elektronické aplikace - prostě internetové hry...

Ondřej Šejtka bude mít na starost spolkovou databázi, inovaci webových stránek. Na jeho bedrech bude péče o asociální telefonní síť a o projekt Svítíme s hořcem.

Tomáš Fúsek a turistické závody – tím je řečeno vše. Celoroční maraton závodění všeho druhu bude mít na povel spolu se

šéfem rady závodů Zdeňkem Vejroistou.

Tomek Hurt byl zvolen místopředsedou, statutárním zástupcem asociace. Bude mít na starosti investiční a evropské projekty, kompletní ESO, elektronickou správu oddílů. Bude asociaci zastupovat spolu s předsedou navenek a navíc také zasedne v představenstvu České rady dětí a mládeže.

Tomáš Novotný spolek povede a bude ho zastupovat navenek. Bude řídit ústředí, zodpovídat za rozpočet a stav základen, ediční činnost spolku, charitativní projekty, grantové řízení MŠMT a činnost předsednictva.

Sněm zvolil pětičlennou revizní komisi ve složení Ilona Jaglová, Vratislav Jagla, Pavel Ebr, Petr Balcer a Mojmír Nováček.

První tři kandidovali in absentia, což jim – s úsměvem řečeno – vyneslo jako jediným stoprocentní podporu delegátů.

Co ještě přinesl lednový sněm?

Sněm prodloužil volební období předsednictva ze čtyř na pět let a stanovil periodu příštího sněmování vždy po třech a dvou letech.

Sněm rovněž provedl drobné změny stanov (více na http://procleny.a-tom.cz/sites/default/files/uploads/stanovy_2017_final.pdf)

Sněm nepodpořil návrhy Ing. Kašovského, resp. se neztotožnil s tím, aby klíč pro hlasování byl napříště určován podle velikosti oddílů, a to jak v celostátních sněmech, tak při hlasování na krajské úrovni. Proti tomuto návrhu se vyslovilo 124 přítomných, podporu našel pouze u osmi delegátů.

Sněm byl dobře organizován. Nejen můj dík za to patří hronovským Lotrům, tamní radnici i našemu ústředí.

A co sněm přinesl pod čarou, co není vtěleno do usnesení?

Někteří z (brněnských?) kolegů se pídili po tom, zda plánujeme něco podobného, jako byly úspěšné hravé krabice a zádvevní vaky. Trochu nás to překvapilo a na sněmu jsme (spolkové vedení) reagovali spíše zdrženlivě. Ale změna je život, rychle jsme zdrženlivost přehodnotili – **a věřím, že se příští rok můžete na krotší vydání her od Hopa a Youryho**. Nebude to velkolepý evropský projekt, oddíly se budou muset na nákupu her finančně spolupodílet – ale bude to jistě stát za to.

Druhým impulsem je **příprava internetové hry**. Neměla by přikovat mladé tomíky k počítačům. Měla by ty, kteří u počítačů i tak sedí, naopak vyhnat ven! Nechme se překvapit...

Tomáš Novotný

Co bylo v lednu, únoru a březnu roku 2017

❑ V lednu vysílali někteří tomíci do nového roku s korunkami Tří králů na hlavě.

❑ Ve Stříbrných Horách zamrzla ve více než pětadvacetistupňových mrazech voda v zemi mimo dům a stateční uživatelé základny byli na téměř dva měsíce odkázáni na potůček protékající naším pozemkem a na dováženou pitnou vodu.

❑ Více než 150 účastníků hronovského sněmu změnilo stanovy asociace, zrušilo povinné členství tomíků v KČT, odmítlo posílit hlasovací práva velkých oddílů na úkor malých a na (nově) pětileté funkční období postavilo do čela spolku dva Tomáše.

❑ Michal Merhaut alias Chroští přivezl do Hronova skvělý film o tomících, na kterém se svou dívkou zvanou Klíště pracoval dva roky a kterým bezvadně zmapoval život našeho spolku.

❑ Zemřel statečný a činorodý člověk, skaut Jiří Navrátil.

❑ V grantovém investičním řízení MŠMT získali tomíci příslib čtyřletého financování základny v Rožmberku, peníze na opravu Bobrovníků a také půlmilion na vybudování nového vodovodu do Oparna. Grantová komise zároveň konstatovala, že prostředky na příští rok jsou vyčerpány a že výběrové řízení nebude v roce 2018 vyhlášeno.

❑ Klasik tábornické literatury Vladimír Rogl pokřtil reprint své kultovní knížky U táborového ohně, k jejímuž vydání náš spolek přispěl.

❑ Organizátoři letních táborových škol se rozhodli i letos uspořádat jen jednu akci, a to na Moravě.

❑ Tomíci z opavského Kadaa si zalyžovali v Dolomitech.

❑ Líba Valentová navrhla, aby roztocké ústředí oslovilo krajské předsedy KČT s nabídkou Velké knihy o tomících a sama šla příkladem, když pro potřeby Zlínského kraje odebrala deset kousků této **jedinečné publikace**.

❑ Helena Podaná, hlavní účetní tomíků, ohlásila odchod z ústředí a na její místo vybrala sehnalá personální dvojice Balcer-Novotný nového ekonoma Martina Bareše.

❑ Kralupský Vltavský paprsek zimně tábořil a bavilo ho to.

❑ Na roztockém masopustu se sešlo osm tisíc návštěvníků, kteří během chvíle vykoupiли tisícovku jelit, klobás a jitrnic prodávaných zde tomíky z Prahy a Roztok v rámci výpomoci pořadatelům ze spolku Roztoč.

❑ Ministerstvo školství chtělo moc moc moc spolkům přidat peníze na živobytí, ale nevědělo, jak to udělat.

❑ Tomíci z Buntaranty se dobrovolně školili v Beskydech v tom, jak pracovat v oddílech s dětmi z náhradních rodin.

❑ Růžena Štěpánková, krajanek z Chodova, oslavila sedmdesáté narozeniny.

❑ Zemřel valašský tomík František Bednář.

❑ Spolkoví náčelníci navštívili jednoho dne po ránu ministra Andreje Babiše a žádali ho, aby pomohl Ministerstvu školství poslat mezi spolky o padesát milionů navíc, zrušil nesmyslnou povinnost pro základní jednotky spolků, totiž zveřejňovat výkaz o majetku a finanční závěrku a také o to, aby jeho lidé pomohli smést zcela zbytečně chystaný zákon o veřejné prospěšnosti, který by též – po kolikáté už – korporacím nesmyslně zbyrokratizoval práci a zavedl by kasty spolků lepších a spolků horších.

❑ Na ústředí zaválala tradičně tibetská vlajka, což desítky návštěvníků našeho webu kvitovaly s povděkem, ale jiní poslali do Roztok šrapnel.

❑ Šéf spolku navštívil v Boršicích Jarmilu Hanákovou – Saxanu a předal jí spolkové vyznamenání, Stříbrný hořec.

❑ Nenašel se pořadatel letního srazu a ústředí pro letošní roku tuto tradiční akci odpískalo.

❑ Stříbrné Hory se dočkaly nabytku v malé stodůlce a také lednice, do které se vejde mnoho vajec, piva, masa, kaše a jelit, do Uherského Hradiště přibýly nové židle a návštěvníci sloupské ubytovny se mohou radovat z nového kousku kuchyňské linky.

❑ Rozeběhla se tradiční a nezastavitelná sezona turistického závodění a v Českém Brodě při té příležitosti získalo 170 závodníků originální absolventskou vizitku.

❑ Z bezmála osmi tisícovek tomíků registrovaných v polovině března v asociaci se jich ke KČT přihlásilo 3 382.

❑ Mladý náměstek Tomek Hurt uspořádal účetně-administrativní turné, jediné svého druhu v poněkud rozhádané Evropě, kterého se účastnily desítky vedoucích. Na turné vyšlo najevo, že Tomek je prostě ESO.

❑ Tomíci hlasovali pro oddílového vedoucího Vládu Sýkoru ze Žďáru nad Sázavou v soutěži Skutek roku.

❑ Revizní komise rozjela letošní plošnou kontrolně desinfekční akci Čistý tomík.

❑ Kačka Šejtková postavila ve Sloupu kolem kulhavé lavičky krásnou vrbovou chýši, s čímž jí pomáhali Věna Křepelák a Ondra Mánek, zatímco její manžel Ondra přemýšlel, zda podobu jeho malých potomků více ovlivnily geny, nebo grafický manuál.

❑ Aleš Sedláček z ČRD, Jindřich Fryč z MŠMT a Tomáš Novotný od tomíků vtipně a upřímně promlouvali ke skautům, kteří na svém sněmu ve Velkém Meziříčí řešili, jaké budou mít logo a zda se i nadále mají znát k tajemnému a překrásnému slovu junák.

❑ Projevu vůdce bratrských tomíků se skauti místy ukrutně smáli a jeden z nich na facebooku poznamenal, že šlo o nejvtipnější projev, kdy po takřka každé větě burácely sálem salvy smíchu.

❑ Do Roztok dorazila Tlupa, nový oddíl vzniklý z Českého Honzy, a do České Lípy přibyl po devatenácté vtipný, rozesmátý a organizačně poctivě odpracovaný divadelní Cimrman.

Slovo předsedy

Nemohu smlčet, že mne potěšila silná podpora delegátů hronovského sněmu. Myslím tím jak ve volbách, tak při hlasování o návrzích, se kterými jsem jménem spolkového vedení před sněm předstoupil.

I po dlouhých letech strávených u kormidla naší asociace je to pro mne zavazující. Čtyři roky, které předcházely hronovskému sněmu, nebyly vůbec jednoduché. Nekonečné a zmrtvující debaty o soužití s KČT jsou pevně doufám minulostí. Totéž bych přál i mailovým diskusím, které běhají nestatečně za něčími zády... Náčelnictvo je složeno pestře a snad dobře. Jsem si také jist, že všichni, kdo mi dali hlas, věděli, že ve mne volí představeného, který bude pro spolek pracovat rád, hodně a umanutě. Podpora oddílům, ediční činnost, rychlý tok informací, tlak na co největší díl peněz ze státního koláče, setrvalá péče o spolkové základny – to mne bude zajímat i v budoucnu. Myslím, že podstatnější než webové stránky **nejnovějšího střihu** je nárůst počtu tomíků, při všem vědomí nezbytnosti moderní komunikace.

Chci vedle standardního a osvědčeného úřadování nadále vnášet do naší práce na úrovni ústředí akcent dobročinnosti, kterou tak obdivuji u řady našich oddílů. Neváhám také říci, že nepočítám s překladem Velké knihy o tomících do čínštiny či ruštiny a že by mne těšilo, kdyby všechny GPS, co jich v našich oddílech je, navedly tomíky vždy na cestu, kterou prošlapáváme PO 17. listopadu 1989.

Je sice místy blátivá a ne vždy rovná, ale většinou je značená jednou ze čtyř známých barev. Lepší cestu neznám.

Tomáš Novotný

Cimrman by se divil

V sobotu, přesně na apríla, se v českolipském Jiráskově divadle opět divil a jistě i dobře bavil nejen Jára Cimrman!

Již 19. ročník oblíbeného divadelního festivalu, který zde tradičně pořádá a též zároveň v něm samozřejmě i účinkuje domácí TOM Chippewa, hostil *Dakoty* také z České Lípy, *Stopaře* z Kovářské, *Robinsony* z Poděbrad, *Máky* z Turnova, *Liščata* z Velkých Hamrů a *Magnety* z Kamennického Šenova.

Divadlo se otřásalo smíchem a občas také úžasem – například při vystoupení letos vítězných Stopařů, kteří předvedli

opravdu nádherně zřymovanou hru Holubinky a Vepřojedy.

Kromě divadla jsme dětem i rodičům připravili *Dobročinnou Cimrmanovu tom-bolu* doplněnou o humornou dražbu nejcennějších kousků. Českolipskou nadací Ozvěna, která podporuje děti s trvalou ztrátou sluchu tak můžeme podpořit krásnou částkou 12 000 Kč.

Zdeněk Šmída,
TOM Chippewa, Česká Lípa

Tomík č. 101,
duben 2017

Časopis turistických oddílů mládeže.

Vydává Asociace TOM ČR

s podporou Ministerstva školství,
mládeže a tělovýchovy ČR

Redakce:

ústředí Asociace TOM,
ulice Palackého 325,
252 63, Roztoky.

Tel. 220 910 460, 220 910 314

mobil: 777 322 785

E-mail: ustredi@tom.cz,

www.a-tom.cz

Číslo do tisku připravili:

Jiří Chour, Tomáš Novotný,
Zuzana Antošová, Petr Balcer,

Grafika: Jiří Chour

Foto obálka: Jiří Chour

ostatní fotografie: oddíloví vedoucí
Příspěvky a fotografie vedoucích jsou
zveřejňovány bez nároku na honorář
a vracejí se jen na vyžádání.

Náklad 800 výtisků.

**Pozor, uzávěrka
příštího čísla je již
19. května 2017!**

Hledáme kuchařku!

Na letošní tábor Na Ostrůvku v jižních Čechách (naše stálé tábořiště) hledáme spolehlivou a šikovnou kuchařku (možné i s pomocnicí) v termínu 15.-29.7.2017. Je nás 55 dětí a 15 dospělých. Tábor má kompletně vybavenou kuchyň (velký profi sporák+ 2 malé - obojí na PB), dovoz potravin je zajištěn. Jsme výborná parta vedoucích i dětí s mnohaletou tradicí (letos slavíme 25 let od založení tábora) a nabízíme podporu a pohodu, muziku i slušné zacházení a počítáme pro vás i s finanční odměnou podle dohody.

Další informace na mailu

blstak.milan@gmail.com

nebo mobilu 606 644 416.

Bude se vám u nás určitě líbit!

Rozloučili jsme se s Františkem Bednářem

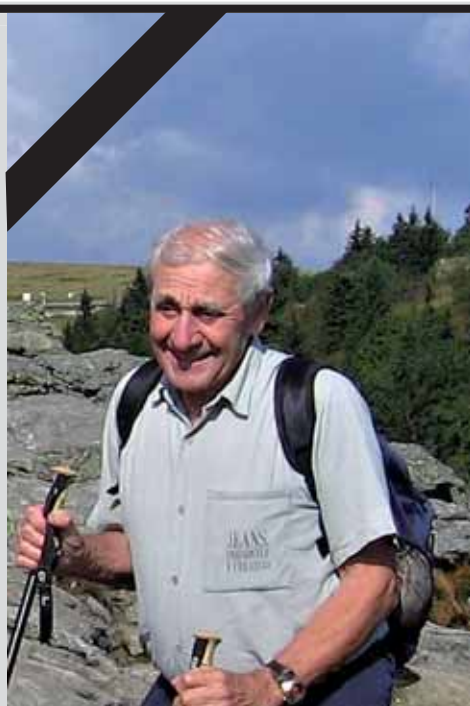
(14. 7. 1932 – 23. 2. 2017)

V únoru přišla ze Vsetína smutná zpráva. Naše řady opustil dobrý kamarád a společník Franta Bednář ze Vsetína. Mnoho let pracoval v ústřední Radě mládeže.

Na tradičních setkáních nestorů, které pro nás organizovala Asociace TOM, rád sledoval současné dění u tomíků. Zvláště ho těšila popularita i obliba Turistických závodů. V 60. letech minulého století byl totiž jedním ze zakladatelů této části programu turistiky mládeže. Vždy rád poskytl dobrou radu, zkušenosti ze závodů sbíral řadu let.

Věnoval se této problematice také na úrovni československé turistiky. Budeme na něj vděčně vzpomínat.

Libuše Valentová

Clona. Závěrka. Kde se to ostří? Cvak!
Tati, kam jsme dali zvětšovák? A vývojku
a ustalovač?

Až budete příště přemýšlet, jak oživit
oddílovou akci pro starší, máme pro vás
tip.

Zkuste zase někdy fotit na černobílý
film. A pak ho společně vyvolávat, jako se
to dělalo až do dnešní digitální éry. Tenhle
proces má totiž své veliké kouzlo a budete
se divit, jak z něj budou dnešní hi-tech-di-
gi-wifi mládežníci nadšeni.

My jsme takhle začátkem jara vyrazili
do Oparenského mlýna lovit zážitky v black
& white režimu. Ze skříní, šuplíků a půd
jsme vytáhli různé staré fotoaparáty do-
mácí i zahraniční provenience, poptali se
na rady zkušených fotografů z éry červeně

CVAK

ozářených fotokomor a nakoupili několik
filmů, aby každý mohl zažít tu dobrodruž-
nou nejistotu focení na kinofilm. A po-
vedlo se. Nebudu zde rozevlátě popisovat,
jak moc jsme si to společně užili, ale bylo
to parádní.

Z víkendové akce se stalo romantické
dobrodružství, ze kterého si každý odvezl
vlastní, pracně pořízenou a vyvolanou
fotku. A to už rozhodně něco znamená.

Zkuste to také, rozhodně nebudete litovat!
Matěj Chour

Víte, kde je Ojvín?

Moudří vědí, ale nebojte se, já také ne-
věděl. Letos o Vánocích jsem při listování
odkazem Karla IV. náhodou narazil na
tuto romantickou zříceninu hradu a ná-
sledným rychlým průzkumem zjistil, že
není ani tak nedostupná, jak by se mohlo
zdát. Naopak. Pojedete-li kousek za Libe-
rec, dorazíte k ní velmi rychle. Je sice již
v Německu, ale jen kousek za hranicemi.

Mocné zdi a rozsáhlé, zachovalé pozů-
statky hradu a kláštera se tyčí nad lázeň-
ským městečkem na pískovcové stolové
hoře a uchvátí každého návštěvníka, ma-
lého i velkého. I proto vznikl nápad místo
vlaků vzít výjimečně pouze auta a vyrazit za
hranice. Zvláště nejmenší Veverci byli nad-
šeni. Jednak z hradu, ale také proto, že do
poslední chvíle netušili, jestli s cestovními
pasy jedeme na Slovensko nebo na severní
pól (bylo 1. dubna).

Parádní dojmy z výpravy umocnilo i
krásné počasí a nakonec také Motýlí dům
v Jonsdorfu. Zkrátka se to vydařilo. A mé
doporučení? Vyraďte se mrknout na Oj-
vín, do žitavských pískovcových skal, na
místní historickou úzkokolejku. Bude se
vám tu líbit. Anebo zkuste také něco no-
vého, neotřelého. My rozhodně nelitovali.

*Matěj Chour,
TOM Veverk,
Brandýs nad Labem*

KOUZELNÉ ZRCADLO УВЕВКА ОАВУА

